

ГЛАВА III.

Полска къща.

Селската къща въ Знеполско, Радомирското краище, Грахово и Високъ.

Селската къща въ некои отъ тъзи области като Знеполе, представлява особенъ интересъ поради обстоятелството, че тукашното население почти изключително работи като майстори строители по сградитѣ изъ цѣла България, Сърбия, Влашко и Унгария. Това е създало отъ тукашнитѣ хора добрѣ школувани и опитни майстори, което личи въ жилищната къща отъ този край, специално Знеполското, гдѣто се срещатъ много и разнообразни форми, които съ свобода и вещина сѫ приложени по начинъ, че всѣка почти сграда има своята индивидуалностъ.

Тука до скоро е била запазена и оная стопанско-икономична форма на общежитието, която е била характерна въ миналото за славянитѣ изобщо и частно за нась българитѣ — задругата. Подъ нейно влияние тука се виждатъ опититѣ да се създадатъ въ жилищната къща повече отъ две евентуално три пространства, съ други думи да се навлезе, по отношение на разпределението, въ по нова фаза на развитие. Това изпъква като особена и трудна задача въ развитието на б. с. к. особено като се вземе предвидъ, че въ страната и до днешенъ денъ никаждѣ не виждаме да е направено нито крачка напредъ отъ оня архаиченъ типъ на двупространната жилищна сграда. Така оформена я виждаме пренесена отъ майсторитѣ отъ този край въ села отдалечени отъ тука, села въ които Знеполскитѣ майстори сѫ работили.

Въ тази насока сѫ постигнати две принципни рѣшения: първото е като сѫ приدادени новитѣ пространства въ непосредствена органическа връска съ първичното помещение на огнището (обр. 16.) и второто като сѫ съединени две самостоятелни дву — и трипростран-